

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

11 - యుద్ధకాండ ఏకాదశః సర్గః

|| ద్వితీయమంత్రాభివేశః ||

స బభూవ కృశో రాజా మైథిలీకామమోహితః |
అసమ్తానాచ్ఛ సుహృదాం పాపః పాపేన కర్తవీణా || 1 ||

[* అతీవ కామసంపన్నో వైదేహీమనుచింతయన్ | *]

అతీతసమయే కాలే తస్మిన్ వై యుధి రావణః |
అమాత్యైశ్చ సుహృద్భిశ్చ ప్రాప్తకాలమమన్యత || 2 || [మంత్ర]

స హేమజాలవితతం మణివిద్రుమభూషితమ్ |
ఉపగమ్య వినీతాశ్వమారురోహ మహారథమ్ || 3 ||

తమాస్థాయ రథశ్రేష్ఠం మహామేఘసమస్వనమ్ |
ప్రయయా రక్షసశ్రేష్ఠో దశగ్రీవః సభాం ప్రతి || 4 ||

అసిచర్తథరా యోధాః సర్పాయుధధరాస్తథా |
రాక్షసా రాక్షసేంద్రస్య పురతః సంప్రతస్థిరే || 5 ||

నానావికృతవేషాశ్చ నానాభూషణభూషితాః |
పార్శ్వతః పృష్ఠతశ్చైనం పరివార్య యయుస్తతః || 6 ||

రథైశ్చాతిరథాః శీఘ్రం మత్తైశ్చ వరవారణైః |
అనూత్పేతుర్దశగ్రీవమాక్రీడద్భిశ్చ వాజిభిః || 7 ||

గదాపరిఘహస్తాశ్చ శక్తితోమరపాణయః |
పరశ్వధధరాశ్చాన్యే తథాఽన్యే చూలపాణయః || 8 ||

తతస్తూర్యసహస్రాణాం సంజజ్ఞే నిస్సనో మహాన్ |
తుములః శంఖశబ్దశ్చ సభాం గచ్ఛతి రావణే || 9 ||

స నేమిఘోషేణ మహాన్ సహసాఽభివినాదయన్ |
రాజమార్గం శ్రీయా జుష్టం ప్రతిపేదే మహారథః || 10 ||

విమలం చాతపత్రాణాం ప్రగృహీతమశోభత |
పాండరం రాక్షసేంద్రస్య పూర్ణస్తారాభిపో యథా || 11 ||

హేమమంజరిగర్భే చ శుద్ధస్ఫటికవిగ్రహే |
చామరవ్యజనే చాస్య రేజతుః సవ్యదక్షిణే || 12 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

11 - యుద్ధకాండ ఏకాదశః సర్గః

తే కృతాంజలయః సర్వే రథస్థం పృథివీస్థితాః |
 రాక్షసా రాక్షసశ్రేష్ఠం శిరోభిస్తం వవందిరే || 13 ||
 రాక్షసైః స్తూయమానః సన్ జయాశీర్భిరలిందమః |
 ఆససాద మహాతేజాః సభాం సువిహితాం శుభామ్ || 14 ||
 సువర్ణరజతస్థూణాం విశుద్ధస్ఫటికాంతరామ్ |
 విరాజమానో వపుషా రుక్మపట్టోత్తరచ్ఛదామ్ || 15 ||
 తాం పిశాచశతైః షడ్భిరభిగుప్తాం సదా శుభామ్ |
 ప్రవివేశ మహాతేజాః సుకృతాం విశ్వకర్షణా || 16 ||
 తస్యాం తు వైడూర్యమయం ప్రియకాజినసంవృతమ్ |
 మహత్సౌపాశ్రయం భేజే రావణః పరమాసనమ్ || 17 ||
 తతః శశాసేశ్వరవద్ధూతాల్లఘుపరాక్రమాన్ |
 సమానయత మే క్షిప్రమిహైతాన్రాక్షసానితి || 18 ||
 కృత్యమస్తి మహజ్ఞాతం సమర్థమిహా నో మహత్ |
 రాక్షసాస్తద్వచః శ్రుత్వా లంకాయాం పరిచక్రముః || 19 ||
 అనుగేహమవస్థాయ విహారశయనేషు చ |
 ఉద్యానేషు చ రక్షాంసి చోదయంతో హ్యభితవత్ || 20 ||
 తే రథాన్ రుచిరానేకే దృప్తానేకే పృథగ్ధయాన్ |
 నాగానన్యేఽభిరురుహుర్జగ్తుశ్చైకే పదాతయః || 21 ||
 సా పులి పరమాకీర్ణా రథకుంజరవాజిభిః |
 సంపతద్భిర్విరురుచే గరుత్మద్భిరివాంబరమ్ || 22 ||
 తే వాహనాన్యవస్థాప్య యానాని వివిధాని చ |
 సభాం పద్భిః ప్రవివిశుః సింహా గిరిగుహామివ || 23 ||
 రాజ్ఞః పాదౌ గృహీత్వా తు రాజ్ఞా తే ప్రతిపూజితాః |
 పీఠేష్యన్యే బృసీష్యన్యే భూమౌ కేచిదుపావిశన్ || 24 ||
 తే సమేత్య సభాయాం వై రాక్షసా రాజశాసనాత్ |
 యథార్హముపతస్థుస్తే రావణం రాక్షసాభిపమ్ || 25 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

11 - యుద్ధకాండ ఏకాదశః సర్గః

మంత్రిణశ్చ యథా ముఖ్యా నిశ్చితార్థేషు పండితాః |
అమాత్యాశ్చ గుణోపేతాః సర్వజ్ఞా బుద్ధిదర్శనాః || 26 ||

సమేయుస్తత్ర శతశః శూరాశ్చ బహవస్తదా |
సభాయాం హేమవర్ణాయాం సర్వార్థస్య సుఖాయ వై || 27 ||

రమ్యాయాం రాక్షసేంద్రస్య సమేయుస్తత్ర సంఘశః |
రాక్షసా రాక్షసశ్రేష్ఠం పరివార్యపతస్థిరే || 28 ||

తతో మహాత్మా విపులం సుయుగ్యం
వరం రథం హేమవిచిత్రితాంగమ్ |
శుభం సమాస్థాయ యయా యశస్వీ
విభీషణః సంసదమగ్రజస్య || 29 ||

స పూర్వజాయావరజః శశంస
నామాథ పశ్చాచ్ఛరణౌ వవందే |
శుకః ప్రహస్తశ్చ తథైవ తేభ్య
దదౌ యథార్థం పృథగాసనాని || 30 ||

సువర్ణనానామణిభుషణానాం
సువాససాం సంసది రాక్షసానామ్ |
తేషాం పరార్థ్యగరుచందనానాం
స్రజశ్చ గంధాః ప్రవవుః సమంతాత్ || 31 || [శ్చ]

న చుక్రుశుర్షాన్యతమాహా కశ్చి-
-త్సభాసదో నాపి జజల్పరుచ్చైః |
సంసిద్ధార్థాః సర్వ ఏవోగ్రవీర్యా
భర్తుః సర్వే దదృశుశ్చాననం తే || 32 ||

స రావణః శస్త్రభృతాం మనస్వినాం మహాబలానాం సమితౌ మనస్వీ |
తస్యాం సభాయాం ప్రభయా చకాశే
మధ్యే వసూనామివ వజ్రహస్తః || 33 ||